

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.III.10.222/2019/4.

A tanács tagjai: . Zanathy János

a tanács elnöke

. Magyarfalvi Katalin

előadó bíró

. Farkas Katalin

bíró

A felperes:

A felperes képviselője: dr. Ozvári Lukács Ádám ügyvéd

Az alperes: ..Megyei Kormányhivatal ... Járási Hivatala

2800 Tatabánya, Bárdos L. u. 2.

Az alperes képviselője:...kamarai jogtanácsos

A per tárgya: társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.M.196/2018/6.

Rendelkező rész

A Kúria a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.M.196/2018/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] Az alperes a 2017. február 24-én kelt határozatával a felperes részére 2013. május 1. napjától havi 35.250 forint rokkantsági ellátást állapított meg. A határozat indokolása szerint a felperes 2011. december 31-ig III. csoportos rokkantsági nyugdíjban részesült, amely ellátás 2012. január 1-től - a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) 33. § (1) bekezdése alapján - rehabilitációs ellátásként került folyósításra. A rehabilitáció ellátást az alperes a 2013. február 11-én kelt, a másodfokú szerv által helybenhagyott határozatával megszüntette, mert a felperes egészségi állapota meghaladta a 60%-os mértéket, így nem minősült megváltozott munkaképességű személynek. A határozatokat a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az 1.M.29/2014/14. számú ítéletével hatályon kívül helyezte, az alperest a perben megállapított 57%-os mértékű egészségi állapot alapján történő rehabilitálhatóság vizsgálatára és az ennek megfelelő ellátás megállapítására kötelezte. Ezt követően

az alperes a 2015. február 10-én kelt, a másodfokú szerv által helybenhagyott határozattal 2015. május 1. napjától 57%-os egészségi állapot és B2 minősítési csoport szerinti rokkantsági ellátást állapított meg a felperes részére. A határozatokat a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az 1.M. 206/2015/17. számú ítéletével 2016. november 28-án hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra, az ellátás korábbi, 1.M. 29/2014/14. számú ítéletben foglaltaknak megfelelő megállapítására kötelezte. Mivel a felperest megillető magasabb összegű ellátásra való jogosultság feltételei - a jogerős ítélettel is megállapítottan - az elsőfokú határozat 2013. február 11-i meghozatala időpontjában is fennálltak, a felperes az ellátásra az ezt követő harmadik hónap első napjától jogosult. Az ellátás összegét az alperes az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdés a) pontja, (2) bekezdés c) pontja, valamint 12. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával határozta meg.

- [2] A másodfokú társadalombiztosítási szerv az elsőfokú határozatot megváltoztatta és az ellátás havi összegét - azonos naptól - 37.085 forintban határozta meg. A korábbi, 55.675 forint összegű ellátás megállapítására nem látott lehetőséget, az összeget, arra tekintettel, hogy a B2 minősítési csoportba tartozás a rokkantsági nyugdíjhoz képest állapotjavulásnak minősül, az Mmtv. elsőfokú szerv által alkalmazott rendelkezései alapján határozta meg. Az elsőfokú határozat megváltoztatásának oka az volt, hogy az elsőfokú szerv a felülvizsgálatot megelőző összeget tévesen határozta meg 53.405 forint helyett 50.765 forint összegben.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [3] A felperes keresetében a társadalombiztosítási határozat felülvizsgálatát azért kérte, mert az egészségi állapotában javulás nem történt, állapota javulását a 2012. január 1. előtti szakértői vizsgálata eredményeként megállapított egészségkárosodás és az azt követő, komplex minősítés alapján megállapított egészségkárosodás közötti eltérés önmagában nem bizonyítja, mivel azok meghatározása eltérő jogszabályok és más módszertan alapján történt.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását határozata ténybeli és jogi indokai fenntartásával kérte.

Az elsőfokú ítélet

- [5] A munkaügyi bíróság a társadalombiztosítási határozatokat hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte. Az ítélet indokolása szerint a perben a felperes egészségi állapotának mértéke és minősítési csoportba sorolása nem volt vitás, a felek között vita tárgyát az képezte, hogy a B2 minősítési csoportba sorolása a korábbi III. csoportos rokkantsághoz képest önmagában jelentheti-e azt, hogy az állapotában javulás következett be. Az Alkotmánybíróság az ügyben alkalmazandó jogszabályi rendelkezések alkalmazási vizsgálatára irányuló, bírói indítvány alapján indult eljárásban hozott 21/2018. (XI.14.) AB határozatában (ABH) megállapította, hogy az Országgyűlés jogalkotói feladatát elmulasztotta azzal, hogy az Mmtv. 12. § (1) bekezdés a) pontját a 33/A. § (1) bekezdés a) pontja alá tartozó esetekben olyan módon rendelte alkalmazni, hogy egyidejűleg nem alkotott olyan szabályokat, amelyek lehetővé teszik az ellátás összegének meghatározása során a jogosultak élethelyzetét érdemben meghatározó tényleges fizikai állapota javulásának mértéke, illetve a 2012. január 1. napját megelőzően megállapított ellátás összege figyelembevételét. Az Alkotmánybíróság felhívta az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2019. március 31-ig tegyen eleget, továbbá megállapította, hogy az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdés a) pontjának "- az állapotjavulás kivételével -" szövegrésze kizárólag azon ellátásra jogosultak esetén alkalmazható, akiknek nemcsak a jogszabályok szerinti kategóriák és értékek alapján meghatározott jogi értelemben vett állapota, hanem az élethelyzetét érdemben meghatározó tényleges fizikai állapota is kedvezően változott.
- [6] Az ítéleti érvelés szerint az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdés a) pontja "az állapotjavulás kivételével" szövegrész Alkotmánybíróság által előírt értelmezése nemcsak a mulasztásos alkotmányértés

orvoslását követően alkalmazandó, hanem folyamatban lévő ügyekben is. A bíróság nem fogadta el az alperes Pp. 339/A §-ára alapított azon érvelését, hogy a megismételt eljárásban hozott határozata jogszerűsége a felperes egészségi állapota körében nem volt vitatható, mivel a határozat meghozatalakor fennálló tények és az akkor hatályos jogszabályok sem változtak. Az Alkotmánybíróság iránymutatását a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell, az állapotjavulás kérdése pedig, amennyiben az a korábbi közigazgatási eljárásban vizsgálat tárgyát nem képezte, a megismételt eljárásban vizsgálható (Mfv.III.10.065/2015/5.). A felperes állapotjavulása - az 1.M.206/2015/7. számú ítéletből megállapíthatóan - korábban nem került a bíróság által vizsgálatra, azt, hogy a felperes tényleges állapotváltozásának vizsgálata a jelen közigazgatási eljárásban nem történt meg, az alperes sem vitatta. A bíróság a felperes tényleges fizikai állapota változását annak közigazgatási eljárásban történt vizsgálata hiányában nem vizsgálhatta, mert azzal a felperes jogorvoslati jogát vonná el, ezért a bíróság a felperes orvosszakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványát elutasította.

- [7] Az alperes a megismételt eljárásban azt köteles vizsgálni, hogy a felperes 2013. januárban fennállt tényleges egészségi állapota a korábbi egészségi állapotához képest javulást mutatott-e, amely vizsgálat eredményétől függően kell az Mmtv. 33/A. §-a és 12. §-a alkalmazásával megállapítani az őt megillető ellátás összegét.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben annak hatályon kívül helyezését, a felperes keresetének elutasítását és költségekben való marasztalását kérte a Pp. 339/A. §-a megsértésére hivatkozva.
- [9] Érvelése szerint a Pp. rendelkezéséhez fűzött indokolás is kimondja, hogy a közigazgatási határozatot a közigazgatási eljárás megindításakor fennálló tények és a határozat meghozatalakor hatályos jogszabályok alapján kell megítélni, hacsak módosító jogszabály nem rendelkezik a folyamatban lévő ügyekben való alkalmazásról. A jogerős ítélet meghozatalakor az ABH és a 3024/2019. (II.4.) AB határozat sem tartalmazott utasítást az ABH-ban foglaltaknak a folyamatban lévő ügyekben való alkalmazásáról, továbbá az Országgyűlés sem alkotott módosító jogszabályt az ABH-nak megfelelően. Az alperes az ellátás mértékét a döntései meghozatalakor hatályos jogszabályok alapján, a BH 2015.81. számú eseti döntésben foglaltaknak megfelelően állapította meg, az Mmtv. irányadó szabályait nem hagyhatta figyelmen kívül.
- [10] Az alperes szerint a munkaügyi bíróságnak eljárása során - BH 2009.31., KGD 2014.138., KGD 2010.64., és KGD 2010. 166. számon közzétett eseti döntéseknek megfelelően - azt kellett volna vizsgálnia, hogy az alperes az 1.M.206/2015/17. számú jogerős ítéletben foglaltaknak eleget tett-e. A bíróság által megismételni rendelt eljárás eredményeként hozott határozat felülvizsgálata iránti perben újabb jogszerűségi kifogások nem hozhatók fel; mindezek miatt a bíróság nem kötelezhette az alperest arra, hogy a felperes egészségi állapotát abban a tekintetben vizsgálja, hogy az állapota a korábbihoz képest javulást mutat-e.
- [11] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [12] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [13] A Pp. 339/A. §-a kimondja, hogy a bíróság a közigazgatási határozatot - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül.
- [14] Az alperes a jelen ügyben felülvizsgált, a munkaügyi bíróság 1.M.206/2015/17. számú ítéletével elrendelt új eljárásban hozott határozatban a felperest 2013. május 1-től megillető ellátás

megállapításáról rendelkezett, annak a megelőzően folyósított összegben történő megállapítására azért nem látott lehetőséget, mert a B2 minősítési csoportba sorolás a „rokkantsági nyugdíjhoz képest” állapotjavulásnak minősül. Az ellátás összegének meghatározásakor irányadó és alkalmazott jogszabály - többek között - az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdés a) pontja, amely szerint „amennyiben a (...) a 33. § (1) bekezdése alapján rehabilitációs ellátásban részesülő személy felülvizsgálatát követően az ellátott rokkantsági ellátásra jogosult, az ellátás összegét a 12. § (1) bekezdésében foglaltak szerint kell megállapítani azzal, hogy az - az állapotjavulás kivételével - nem lehet kevesebb a felülvizsgálatot megelőző hónapra járó ellátás összegénél”.

- [15] A fenti szabályt az Mmtv-be az egyes szociális tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CXVIII. törvény 48. §-a iktatta be 2012. július 26-tól, annak a fent ismertetett szöveggel történő alkalmazása a felek között nem képezte vita tárgyát a perben. A felek között vita a jelen perben abban volt, hogy felperes esetében az Mmtv. hatályba lépése utáni első felülvizsgálat eredményeként ki lehetett-e mutatni állapotjavulást.
- [16] A munkaügyi bíróság a társadalombiztosítási határozatot a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok, köztük az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján és a vitás jogosultság szempontjából releváns időszakban fennálló egészségi állapot figyelembe vételével vizsgálta felül, annak során helyesen tulajdonított jelentőséget az ABH-ban megfogalmazott alkotmányos követelménynek.
- [17] Az alkotmányos követelmény jogintézményét az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) „Az Alkotmánybíróság határozatának jogkövetkezményei” című fejezet 46. § (3) bekezdése szabályozza. A rendelkezésben a törvényhozó lehetővé tette, hogy az Alkotmánybíróság a hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásban határozattal megállapítsa „azokat az Alaptörvény szabályozásából eredő, és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelményeket, amelyeknek a vizsgált, illetve a bírósági eljárásban alkalmazandó jogszabály alkalmazásának meg kell felelnie”. Az Alkotmánybíróság az alkotmányos követelmény megfogalmazásával az Alaptörvény alatti norma Alaptörvénynek megfelelő értelmezésére ad iránymutatást, arra nézve irányadó az Abtv. 39. § (1) bekezdése, amelynek értelmében az Alkotmánybíróság döntése főszabály szerint mindenkire nézve kötelező.
- [18] A munkaügyi bíróságnak annak vizsgálata során, hogy az alperes az 1.M.206/2015/17. számú korábbi ítéletben foglaltaknak eleget tett-e, nem csak lehetősége volt az ABH figyelembe vételére, a bíróság a felperes ügyében alkalmazandó norma, az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdés a) pontja alkotmánykonform, az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésének megfelelő értelmezése érdekében köteles volt arra, hogy az ABH-ban foglaltakat érvényre juttassa. Az alperes érvelésével szemben az Alkotmánybíróságnak nem kellett rendelkeznie az alkotmányos követelmény folyamatban lévő ügyekben való alkalmazásáról. Az Alkotmánybíróság az ABH-ban norma megsemmisítéséről nem döntött, olyan szabályt, amelynek alapján az ABH-ban megadott értelmezéstől a jogalkalmazó szervek az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásakor eltérhetnének, az alperes nem jelölt meg. A felperes ügye abban a kérdésben, hogy az állapotában történt-e javulás a 2013. május 1-től járó ellátás összegét érintően, nem zárult le, e kérdésben a korábban eljáró bíróságok nem foglaltak állást. Mindezek alapján a munkaügyi bíróság a jelen perben jogszabálysértés nélkül rendelte el az ABH 2. pontjában foglalt követelményeknek megfelelő vizsgálat elvégzését.
- [19] Az alperes által felhívott BH2015.81. számon közzétett döntés a jelen ügyben, az eltérő tényállásra és jogszabályi környezetre tekintettel nem irányadó. Az alapul szolgáló ügyben olyan személy ellátásáról kellett dönten, akinek a vizsgálatát 2012. január 1. és 2012. július 26. között elvégezték és az összeget az Mmtv. 33/A. § (4) bekezdése alapján 2012. október 31-ig újra meg kellett állapítani. Az összegről az első felülvizsgálat során elvégzett komplex minősítés eredménye alapján kellett dönten, újabb minősítésre az eljárásban nem került sor. A hivatkozott döntés alapjául szolgáló perben a felperes állapotjavulásának kérdését nem kellett vizsgálni, a jelen ügyben az ellátási összeg meghatározásához - az ABH-ban írt követelményeknek megfelelően - tisztázni

kellett, hogy a felperes esetében bekövetkezett-e az élethelyzetét érdemben meghatározó tényleges fizikai állapot kedvező változása.

- [20] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sérti a Pp. 339/A. §-át, ezért azt - a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával - hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [21] A felperes a felülvizsgálati eljárásban költségigényt nem érvényesített, ezért a Kúria a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján e tárgybán mellőzte a határozathozatalt.
- [22] A Kúria felülvizsgálati eljárás illetékéről az Mmtv. 14. §-a alapján határozott.
- [23] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2019. október 14.

. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő